

KÜTÜPHANECİ SINIFTA: BİRİNCİ SINIF LİSANS ÖĞRENCİLERİ İÇİN MÜZİK BİLGİ OKURYAZARLIĞINA İLİŞTİRİLMİŞ BİR YAKLAŞIM

Sara J. Beutter Manus*
Çeviren: Güneş Çetinkaya Şerik

Lisans birinci sınıf müzik öğrencilerinin temel araştırma becerilerinin gelişimleri için onları nasıl teşvik etmeli? Bu, Vanderbilt Üniversitesi müzik kütüphanecilerinin ve fakültesinin yaşadığı bir sorundu. Bu sorunun çözümü, bizim birinci sınıf öğrencileri için kütüphane yönergesinde belirttiğimiz dört yarıyılık entegre müzik bilgi okuryazarlığı programını uygulamakla oldu. Öğrencinin eğitiminde kütüphanenin ayrılmaz rolünü öne çıkarmak için, kendimi başlangıç derslerinin tüm bölümlerine dahil ettim. Birinci sınıf öğrencilerine verdiğim bu bilgi okuryazarlığı eğitimlerinin kazançlarını ve zor taraflarını değerlendirerek “İliştirilmiş” bir kütüphaneci” olarak deneyimlerimi detaylandırarak aktarmak istiyorum. Paylaşılacak bilgi okuryazarlığı bileşenlerini tasarlarlarken fakülte ve kütüphane arasındaki işbirliği süreci üzerinde durulacaktır ve istenilen müzik bilgi okuryazarlığı sonuçlarına ilişkin öğrenci gelişimini değerlendirmek için kullanılan araçlar paylaşılacaktır. Ayrıca bilgi okuryazarlığı programının düzenli değerlendirmenin önemini ve birinci yıl öğrencileri için olan programımı geliştiren revizyonlar ile sonuçlanan bir süreci de ele alacağım.

Bilgi Okuryazarlığı için ‘Yeni’ bir Model Geliştirme

2005 yazında Vanderbilt üniversitesine geldiğimde, fakültenin bilgi okur-yazarlığına ilgisi açıkça vardı, ama hiçbir resmi program yoktu. Kütüphane yönergeleri büyük ölçüde gelişti. Öğretim üyeleri genellikle benden ödünç alma ilkeleri, çevrimiçi katalog, müzik veri tabanları, danışma kaynakları ve benzeri konularda öğrencilere eğitim verilmesi için 50 dakikalık oturum talep ediyorlardı. Öğrencilere önceden kütüphane hakkında bir bilgi verildiğini düşünmediğimden, bu oturumlarda beklenen temel bilgileri her seferinde vermek zorundaydım. Bazı öğrenciler aynı lafları üç kez duyduğundan sıkılmış; diğerleri ilk defa bu bilgilerin tümünü almaya çalıştıkları için şaşkına dönmüşlerdi.

Vanderbilt Blair Müzik Fakültesi ile yapılan görüşmelerde, üniversite öğrencilerinin araştırma becerilerlerinin çok yetersiz olduğu genel anlamda ortaya çıktı. Benim fırsat bulduğça yaptığım ziyaretlere rağmen, Wikipedia ve Google yaptıkları ödevler için yaygın kullanılan «kaynaklar» olarak kaldı ve öğrencilerin kaliteli bilgi bulabilmek ve seçebilmek için bilgileri yetersizdi. Dipnotlar ya hiç yoktu veya hatalı biçimlendirilmişti. Burada önemli bir değişime ihtiyaç olduğu açıktı.

2006 sonbaharında, Holling Smith-Borne ve ben, Blair lisans öğrencileri için en iyi uygulamaları kapsayacak resmi bir bilgi okuryazarlığı programının nasıl yapılabileceğini araştırmaya başladık.¹ Bu program, dört dönem boyunca Temel Müzik Tarihi ve Müzik Litaratürü derslerine ve MLA'nın «Li-

*- Sara J. Beutter Manus, Vanderbilt Üniversitesi'nin Anne Potter Wilson Müzik Kütüphanesi'nde Eğitim, Sosyal Çalışmalar ve Müzik Kütüphanecisidir. İngilizce “Embedded librarian” kelimesinin karşılığı olarak “İliştirilmiş kütüphaneci”; kütüphanecilerin üniversite yerleşkelerinde tüm eğitim-öğretim, araştırma, yönetim süreçleriyle bütünleşmelerini ifade ediyor. (Ç.N)

1- Holling Smith-Borne, Anne Potter Wilson Müzik Kütüphanesi'nin yöneticisidir.

sans Müzik Öğrencileri için Bilgi Okuryazarlığı Öğretim Hedefleri'ne» dahil olacaktı.² Program kütüphane çevrimiçi kataloğunun nasıl kullanılacağı gibi temel becerilerden, örneğin tematik kataloglar gibi, daha gelişmiş bilgi kaynaklarına, kaynakların nasıl kullanılacağına kadar ilerleyecekti. Öğrenciler bilgi okuryazarlığı oturumları sırasında kendi müzik tarihi ödevleri için kullandıkları kaynakları bir bilgi okuryazarlığı kontrol listesine yazacaklar ve öğrenciler bu listelere göre her dönem değerlendirileceklerdi.

Bu bilgi okuryazarlığı programı bizim uzmanlığımız açısından yeni olmasa da, Blair'de verilecek bu eğitim kütüphane becerilerini kökünden değiştirecek bir yaklaşım oldu. Program için ilk önerim her müzik tarihi dersi başına iki bilgi okuryazarlığı oturumu yapılması ve toplamda sekiz oturumun düzenlenmesiydi. 2007 yılının şubat ayında Müzikoloji ve Etnomüzikoloji Bölümleri için yapılan fakülte toplantısında önerimi sunmaya davet edildiğimde, programımın çok iddialı olduğunu düşünebileceklerinden kendimi uzlaşmaya hazırlamıştım bile.

Benim için sürpriz olan öğretim elemanlarının sadece çok hevesli olmaları değil ayrıca ek oturum da talep etmeleriydi! Öğretim elemanlarının öğrencilerin yazma ve araştırma becerileri kalitesi konusundaki endişeleri düşündüğümünden çok daha fazlaydı. Blair öğrencileri Temel Müzik Tarihi ve Müzik Litaratürü derslerine erken başlıyorlardı ve ilk oturumlarını birinci yılın güz veya bahar döneminde alabileceklerdi.

MUSL 141, Müzik Literatürü Araştırmaları dersi liseden üniversiteye geçişte öğrencilere yardımcı olmak, sonraki üç dönem Müzik Tarihi derslerinde beklenen yazma ve araştırma becerileri için onları hazırlamak için tasarlanmıştır.³

Bu derse rağmen Vanderbilt Müzik Fakültesi öğretim elemanları, öğrencilerinin sonraki müzik tarihi derslerinde kapsamlı araştırmalar için oldukça hazırlıksız olduklarını fark etti. Bu sorunu çözmek için, öğretim elemanları MUSL 141 dersi içine "Bilgi Okuryazarlığını" da eklemeyi önerdi. Hala diğer derslerde dönem başına iki ders öğretmek için şansım vardı ama ilk dönem derslerle birlikte bana toplam beş ders verildi. Bu yaklaşım bana OPAC ve The Chicago Manual of Style'e göre alıntı yapma gibi temel bilgilerin yanı sıra temel basılı müzik referans kaynakları, bir araştırma not defteri tutma ve fikri mülkiyet ve telif hakları ile ilgili bilgi sağlama gibi araştırma süreçlerine dahil olmama izin verecekti.

"İliştirilmiş Kütüphaneci" Olma

Bilgi okuryazarlığının MUSL 141 dersine iliştilirmeye verdiğim önem nedeniyle Vanderbilt'in Peabody Eğitim Kütüphanesi'nde bir kütüphaneci olan meslektaşım Leslie Foutch'un önerdiği bir tekniği denemeye karar verdim. Foutch kendini HOD 1000, Uygulamalı İnsan Gelişimi, İnsan ve Organizasyon Geliştirme Ana Bilim Dalı, lisans öğrencileri için gerekli olan giriş dersine iliştilirmişti. Onun deneyimleri bu tekniği bilgi okuryazarlığına teşvik etmek için olağanüstü bir fırsat sunmaktaydı.⁴

2- Paul Cary ve Laurie Sampsel, "Information Literacy Instructional Objectives for Undergraduate Music Students: A Project of the Music Library Association, Bibliographic Instruction Subcommittee," Notes 62, no. 3 (March 2006): 663-79. Bu hedefler aynı zamanda MLA'nın web sitesinde de yayınlamıştır, http://www.musiclibraryassoc.org/pdf/BI_MLA_Instructional_Objectives.pdf (19 Ağustos 2009'da ulaşılmıştır.)

3- Temel Müzik Tarihi dersi sırasıyla üç döneme ayrılmıştır: MUSL 242, Ortaçağ ve Rönesans; MUSL 243, Barok ve Klasik; ve MUSL 244, Romantik ve Çağdaş.

4- Foutch, 4 Mayıs 2007 tarihinde Loex toplantısında "How to Embed a Librarian" adında kendi deneyimleri üzerine bir sunum yapmıştır.

Bir dersin içine iliştirilmek ne anlama gelir? İş arkadaşlarıma iliştirilmiş bir kütüphaneci olduğumu söylemeye başladığımda çoğu bu terim karşısında şaşırmişti. Savaş bölgelerindeki faaliyetleri birinci elden sağlamak amacı ile ordu birimlerinde iliştirilmiş muhabirleri sürekli duyuyorduk. Gazeteciler muhtemelen şahit oldukları olaylar hakkında bağımsız araştırmalar yaparken, onların ordu içindeki rolü genelde pasiftir. Olayların sonuçlarını etkileyen durumlar askerlerle ilgilidir. Zamanımın çoğunu sınıfta olayların pasif bir gözlemcisi olarak geçirsem de, ikinci bir eğitmen olarak aktif bir rol edindiğimden, benim rolüm iliştirilmiş bir gazetecinininkiyle aynı değildir. Bilgi okuryazarlığı oturumlarında eğitim verirken, öğrenci ödevlerinin değerlendirmesini yaparak, araştırma ve yazma becerileri konusunda sorulmuş olan soruları yanıtlayarak, ders içinde doğrudan bir etkiye sahiptim. İliştirilmiş kütüphanecinin, böyle karışık bir rolü vardır.

Neden iliştirilmiş bir kütüphaneci olmayı seçtim? Leslie Foutch'un deneyimlerine dayanarak, ilıstıreerek başarmayı umduğum çeşitli hedeflerim vardı. Birincisi, kütüphanenin öğrencinin eğitiminde oynadığı rolü güçlendirmek istedim.

Her gün sınıfta bir kütüphaneci varlığının, sınıftaki başarının kütüphane kullanım becerilerine bağlı olduğunu hatırlatma konusunda hizmet edeceğini ümit ettim. İkincisi, kütüphanecilerin dost, cana yakın insanlar olduğunu göstermek istedim. Öğrenciler çoğu zaman yardım için kütüphanecilere danışmak konusunda isteksizdirler. Sorularının "aptalca" olmasından korkarlar ya da masasına gelerek kütüphaneciyi rahatsız etmekten çekinirler. Benim sınıftaki günlük varlığımın bu kaygıyı hafifletmek için yardımcı olacağını ümit ettim. Son olarak, öğrencileri tanımak istedim. MUSL 141 dersi sayesinde kütüphane hakkında eğitim vereceğim dört dersin ilkinde isimleri ve yüzleri tanımak için daha iyi bir iş yapmaya ihtiyacım vardı.

2007 yazımı müzik bilgi okuryazarlığı programını hazırlayarak geçirdim. Kurs eğitmeni Joy Calico ile çeşitli toplantılar düzenledim.⁵ Toplantılarımız, fakülte ile aktif bir işbirliği için fırsat yarattığı gibi sınıf içinde iliştirilmiş kütüphanecinin ek faydalarını keşfetmemize yol açtı. Derste öğrencilerin yaşayabileceği zorluklara aşına olduğundan, Calico düzenli olarak MUSL 141 derslerine girdi. Zaten bilgi okuryazarlığı oturumları için temel bir plan geliştirmiştim, fakat Joy ile görüşmelerim öğrenci araştırma ve yazma becerileri hakkında ortak sorunları çözmek için program uyarlamak konusunda bana çok yardımcı oldu. Bilgi okuryazarlığı amaçlarının, iki önemli dersin yazılı amaçları ile ilgili olmasını sağlamak için birlikte çalıştık, ve Joy, ödevleri ders notunun yüzde beşini oluşturacak şekilde değerlendirmeye katarak öğrencilerin bu ödevleri ciddiye almalarını sağladı. Sınıftaki rolümü vurgulamak için, müfredata bilgi okuryazarlığı ile ilgili bir açıklama eklettik.⁶ Bu çalışmanın başarısı da, MUSL 141 bahar dönemi dersleri eğitmenleri Dale Cockrell ve

5- Joy Calico Vanderbilt Müzikoloji Bölümünde Doçent'tir ve Avrupa çalışmaları, Film çalışmaları, Alman çalışmaları ve Yahudi çalışmaları konularında dersler vermektedir.

6- "Blair lisans öğrencileri kapsamlı bir bilgi okuryazarlığı programına katılırlar. Eğitim ve Sosyal Çalışmalar kütüphanecisi Sara Manus, MUSL dersinin çekirdek müfredatı için öğrenciler ile yakından çalışmaktadır, sadece bir Blair öğrencisi olarak değil üniversite sonrasındaki kariyerleri için de çok önemli olan bilgi ve araştırma becerilerini öğretmektedir. Bayan Manus MUSL 141 sınıfı toplantılarının çoğuna katılacak ve müzik bilgi kaynaklarına ve araştırma becerileri üzerinde düzenli ders verecektir. Her araştırma ödevi için bir dizi derecelendirilmiş bilgi okuryazarlığı ödevi tamamlanacaktır. Ev ödevlerini başarı ile tamamlayınca, aşağıdakileri yapabiliyor olmanız gerekmektedir:

- Bilgi ihtiyacını tanımlayabilmek ve rahatça ifade edebilmek.
- Çeşitli türlerde ve biçimlerdeki potansiyel bilgi kaynaklarını belirleyebilmek.
- Bilgiyi bulmak için etkin bir biçimde tasarlanan arama stratejileri düzenleyip, uygulayabilmek.
- Bilgi ve kaynaklarını ortaya çıkarıp, kayıt altına alabilmek ve onları yönetebilmek."

Robert Fry işbirlikleriyle sağlanmıştır.⁷ Planlanan MUSL 141 dersinin beş oturumunun içerikleri aşağıdadır:

1. Müzik Kütüphanesinde gezi
2. Kütüphane kataloğunu kullanma, ACORN.
3. Temel müzik referans kaynakları (*New Grove Dictionary of Music and Musicians*, *Baker's Biographical Dictionary of Musicians*, *Harvard Dictionary of Music*, *Reader's Guide to Music*, *Music Analyses: A Guide to the Literature*)
4. *The Style of Chicago Manual'e* göre müzik kaynaklarından alıntı yapma
5. Telif hakkı ve fikri mülkiyet.

Öğrencilerin öğrenip öğrenemediklerini belirlemek için, iki araştırma süreci için kontrol listeleri tasarlanmıştır. Bu kontrol listelerini hazırlarken, DePauw Üniversitesinde önceden öğretilen entegre müzik bilgi okuryazarlığı programı için kullanılan Holling Smith-Borne tarafından hazırlanan listeler temel alınmıştır. Şekil 1, MUSL 141 dersi için ilk yazma ödevi ile birleştirilen kontrol listesinin bir kısmını gösterir. Yazılı ödev Glenn Gould'a ait Bach'ın Goldberg Variations'ının iki ses kaydının kıyaslanmasıydı, bu yüzden bilgi okuryazarlığı ödevi bu projeye göre uyarlanmıştır. Ödevlerini yazmak için ihtiyaçları olan ses kayıtlarını, bir notayı ve kitapları bulabilmek için öğrenciler, edindikleri yeni bilgi okuryazarlığı yeteneklerini çevrimiçi kataloğumuz olan ACORN'u kullanarak denediler.

Bir Yılın Üzerine Düşünceler

2008 yazında, bilgi okuryazarlığı programının ilk yılı üzerinde düşünmek için zamanım oldu. MUSL 141 dersinde birinci sınıf öğrencileri ile harcanan zaman miktarı göz önüne alındığında, öğretim programının bu bölümünde kendi değerlendirmelerim üzerinde odaklandım. Yıl boyunca sınıftaki başarılarımı ve başarısızlıklarımı belgeleyen, kısa notlar yazmıştım. Kendime üç soru sordum:

1. İliştirilmiş kütüphaneci hedeflerine ulaştı mı? Değerlendirmek için, bu hedefler şunlardı:
  - Öğrencinin öğrenme alışkanlıklarında kütüphanenin tamamlayıcı rolünü öne çıkarmak;
  - Kütüphanecilerin yardım etmeyi seven, cana yakın insanlar olduğunu göstermek;
  - Öğrencilerimi tanımak.
2. Öğretim elemanları, bu programın öğrencilerin araştırma becerilerini geliştirdiğine inandı mı?
3. Program hangi alanlarının gözden geçirilmesi gerekir?

İliştirilmiş kütüphaneci hedeflerine ulaştım mı? Kesinlikle!

Birlikte çalıştığım öğretim elemanları öğrencilerin kütüphanenin önemini fark etmelerinden büyük ölçüde sorumludur. Kütüphaneye değer verdiklerini ve bilgi okuryazarlığı eğitimlerine inandıklarını açıkça gösterdiler, ilgilerini ders verdiğim oturumların çoğunda gözlemladım. Bir kütüphaneci olarak deneyimlerimi ve müzik kütüphanesinin koleksiyonu hakkındaki bilgi birikimimi sınıftaki münazaralarda aktarmam ve katkı sağlamam adına beni hep cesaretlendirdiler.

7- Dale Cockrell Müzikoloji Bölümü'nde Profesör'dür ve Robert Fry Vanderbilt Üniversitesinde Müzik Tarihi ve Literatürü derslerinde kıdemli öğretim görevlisidir.

• Kendi ödev konun için anahtar kelimelerin (eş anlamlılar dahil) bir listesini oluşturun. Konunuzla ilgili en az 3 terim listeleyin.

1.

2.

3.

• Kütüphanenin online kataloğu ACORN'u kullanarak, Bach'ın *Goldberg Varitations* eseri için Tek Biçim Başlığı bulma. Tek Biçim Başlığı aşağıda belirtin.

• Aşağıda listelenen kütüphane kaynaklarını bulmak için ACORN'u kullanın. *Her öge için yer numarası listesi ve Chicago stiline göre bir bibliyografik alıntı oluşturun.*

Gould'un *Varitations* Ses Kayıtları (2)

1.Ses kaydı için yer numarası:

1.Ses kaydı için bibliyografik alıntı:

2.Ses kaydı için yer numarası:

2.Ses kaydı için bibliyografik alıntı:

Varitations'a ait Nota; yer numarası:

Nota için bibliyografik alıntı:

Glenn Gould hakkında kitap (2)

1.Kitap için yer numarası:

1.Kitap için bibliyografik alıntı:

2.Kitap için yer numarası:

2.Kitap için bibliyografik alıntı:

Şekil 1. MUSL 141 dersi için Araştırma Kontrol Listesi

Başlangıçta, öğrenciler gerçekten sınıfta benim ne yapmak için bulunduğumu bilmiyorlardı. Bu da benim için yeni bir deneyim oldu ve onlarla iyi bir ilişki kurmak biraz süre aldı. Ders başlamadan en az beş dakika önceden gelmek için çaba harcadım, öğrenciler ile konuşmaya çalıştım. Dönem ilerledikçe, ilk yıl öğrencilerim bazen sadece sohbet etmek için ama genellikle soru sormak için ofisime ve referans masasına düzenli gelmeye başladılar. Önceki yıla göre belirgin bir fark var-

dı, önceden referans masasına sadece son bir merci olarak yaklaşılmaktaydı. Yılın sonunda, altmış dört birinci sınıf öğrencisinin çoğunu adıyla biliyordum. İki yıl sonra, düzenli olarak bu öğrenciler ile çalışmaya devam ettim, ve onların sofistike referans soruları ve araştırmalarından etkilendim. Her dönem MUSL 141 dersine dahil olmaya devam ettim.

İliştirilmiş kütüphaneciliği ben birçok yönden değerli bir deneyim olarak buluyorum, ama kendi zorlukları da var. Tam olarak önceden öngöremediğim en büyük problemlerden birisi, bir kütüphaneci ve bir eğitmen olarak ikili rolümü başarmaktı. Öğrencilerle iletişim için çok çaba harcadığım için kütüphanede özel muamele bekliyorlardı (para cezalarının affedilmesi gibi).. Bazıları da hiç çaba sarfetmeden, onların bilgiokuryazarlığı ödevlerine cevap vermeme bekliyorlardı. Kimi öğrencilerin benim samimi davranışlarımı yanlış anladıklarını ve kolay bir insan olduğumu düşünmeye başladıklarını görünce oldukça şaşırılmışım. Bu tür öğrencilerin genellikle iyi bir mezuniyet derecesi için doğru cevabı bulma eğilimleri daha fazlaydı. Hızlı bir şekilde kütüphane içine taşınan sınıfta bazı sınırları kurmayı öğrendim. Artık öğrencilerin beni ilk isimle çağırmalarına izin vermiyorum, ve kütüphane kurallarının herkese karşı eşit uygulanır olacağını netleştirdim. Öğrencilerin araştırma sürecine odaklanmalarına yardımcı olmak için, hem yöntemlerine hem de cevaplarına puan verebilmek için ödevleri yeniden düzenledim.

İkinci problem, iliştilmiş kütüphanecilik için büyük bir zaman ayırmak gerekiyordu. MUSL 141 dersinin bir oturumu için haftada iki buçuk saati sınıfta geçirmek anlamına gelir. Eğer iki oturumluk ders verilirse, haftada beş saatten daha fazla süreyle kütüphane dışında olabilmeyi sağlamak için ek masa saatlerini üstlenen böyle harika arkadaşlarım olduğu için şanslıyım, ama hala bir yük olabilir. Ayrıca çok daha büyük nüfusa sahip bir okulda bu süreleri artırmak çok zor olabilirdi.

Programın ilk yılı büyük ölçüde başarılı olduğunu hissetmeme rağmen, öğretim elemanlarının öğrencilerin araştırma becerilerini geliştiren bu programa inancı olup olmadığını bilmem gerekiyordu. Bunu belirlemek için Holling Smith-Borne, öğrenci araştırma becerilerinde bir gelişme olup olmadığını sorgulayan bu programa katılan her öğretim elemanı için kısa bir anket gönderdi. Öğrencilerin nasıl araştırma yaptıkları konusunda fakültede düzenli konuşmalara katıldım. Reaksiyonlar olumluydu. Şu alıntı muhtemelen sonuçları en iyi şekilde özetlemektedir: "Kesinlikle öğrencilerin araştırma becerilerinin ve bibliyografyalarının çok daha iyileştiğini gördüm. Sara'nın verdiği ve notlandırdığı araştırma ödevlerinin çok faydalı olduğunu düşünüyorum». Öğretim elemanlarının, programı değerli bulmasına memnun oldum, ama kendi gözlemlerim bazı revizyonların onu daha etkili hale getirmek için gerekli olduğuna yönelikti.

Günlük olarak öğrenciler ile etkileşim içinde olmam, büyük ölçüde onların araştırma ve yazma becerileri ile ilgili algımı değiştirdi. Birinci sınıf öğrencilerimizin, lisenin ilk veya son yıllarında uzun bir araştırma makalesi yazmış olacağını zannediyordum ama gerçekte bu durum nadiren böyleydi. Mevcut eğilimin lise öğrencilerine kısa ödevler yazmayı öğretmeye odaklanmak olduğu anlaşılıyordu. Bu gerekli bir beceri olmasına rağmen, üniversite düzeyinde çalışmaların gerektirdiği kapsamlı araştırma teknikleri kullanılmıyordu. Birinci sınıf öğrencilerinde, birincil ve ikincil kaynakları arasında ayırım, güvenilir bilgi kaynaklarını bulma (çevrimiçi ve basılı), bilginin kalitesini değerlendirmek, ve bir konunun sınırlandırılması gibi konularda deneyim eksikliği vardı. MUSL 141 dersinin amaçlarından biri eğer araştırma yazısı yazmak için öğrencileri hazırlamaksa, benim bilgi okuryazarlığı oturumları sırasında bu konulara önem vermem gerekiyordu.

Tespit ettiğim bir diğer sorun benim öğretim metodolojim oldu. Öğrencilerin elli dakikalık ders içinde bilmesi gereken her şeyi sığdırmak zorunda olduğumuz tek vuruşluk bir model kullanıyordum. Eğitimlerde her zaman kullandığım yoldu bu. Çünkü yeni oturumların ders gibi de olmasını planlamıştım. Problem açıldı. Öğrenciler sıkılıyordu. Sınıfta aktif öğrenme teknikleri kullanan Joy Calico'nun başarısını gördükten sonra, bunun öğrencilerin bilgi okuryazarlığı ile daha fazla meşgul etmek için harika bir yol olacağını fark ettim.⁸

Kişisel bir not, eğer aklımı korumak istiyorsam, bilgi okuryazarlığı ödevleri puanlamasını daha kolay yapmam gerektiğini fark ettim. Kağıt tasarrufu için, ödevler için başvurdukları fotokopileri veya bibliyografik kayıtları eklemekte öğrencileri zorunlu tutmadım. Bu, kağıtları değerlendirirken pek çok zaman harcayarak onların araştırmalarını tekrarlamam gerektiği anlamına geliyordu. Bu basitçe mümkün değildi.

Programı Güncellemek: İkinci Yılda Değişiklikler

Tespit ettiğim bazı sorunları düzeltmek için MUSL 141 dersinin programında birkaç değişiklik yaptım:

1. Resmi kütüphane oryantasyonu. Müzik Kütüphanesi oryantasyonunun bilgi okuryazarlığı oturumunda yer alması yerine şimdi dersler başlamadan önce birinci sınıf öğrencisi oryantasyonu sırasında veriliyor. Bu bilgi okuryazarlığı için ek bir ders daha sağladı.
2. ACORN, çevrimiçi kataloğu kullanma.
3. Temel müzik referans kaynakları (*New Grove Dictionary of Music and Musicians*, *Harvard Dictionary of Music*, *Baker's Biographical Dictionary of Musicians*, *Oxford History of Music*, *Music Titles in Translation*, *Reader's Guide to Music*)
4. Araştırma sürecine giriş (bir konu seçmek, notlar almak, bilgi kaynaklarını organize etmek); C.R.A.P metodu ile bilgiyi değerlendirme (aşağıya bakınız). Bu öğrencilerin araştırma becerileri süresince edindiğim gözlemlerin sonucu oluşturduğum yeni bir oturumdur.
5. *The Chicago Manual of Style*'e göre kaynak alıntılama; müzik telif hakları.⁹

Sınıfta sunduğum ders gereçlerini geliştirmeye ihtiyacım olduğunu bildiğim için, 2008 yılının Mayıs ayında Chicago'da LOEX toplantısına katıldım. LOEX (Library Orientation Exchange) kütüphane eğitimi ve bilgi okuryazarlığına adanmış kar amacı gütmeyen bir organizasyon olup, yıllık konferansları eğitimci kütüphaneciler için öğretim teknikleri ve stratejileri konularında büyük zenginlik sağlar.¹⁰ Birçok sunum aktif ve işbirlikli öğrenme tekniklerinin kullanımına odaklanmıştı. Bilgi okuryazarlığı oturumları geliştirmek için mükemmel fikirler ile Loex'den döndüm. Ders planları içine aktif öğrenme tekniklerini birleştirmek için bana yardımcı olacak iki yayına yöneldim: *Teaching Information Literacy*, ve *Hands-On Information Literacy Activities*.¹¹ *Teaching Information*

8- Aktif öğrenme teknikleri için mükemmel bir başlangıç; Marcia W. Keyser's "Active Learning and Cooperative Learning: Understanding the Difference and Using Both Styles Effectively," *Research Strategies* 17, no.1 (Spring 2000): 35-44.

9- Sınıf programına bağlı olarak, atıf yapma ve telif hakları ile ilgili bu son oturum, bazen iki derse ayrılmaktadır.

10- LOEX hakkında daha fazla bilgi için web sitesine bakınız. <http://www.emich.edu/public/loex/index.html> (19 Ağustos 2009'da ulaşıldı).

11- Joanna M. Burkhardt, Marcy C. MacDonald, ve Andrée J. Rathemacher, *Teaching Information Literacy: 35 Practical, Standards-Based Exercises for College Students* (Chicago: American Library Association, 2003) Jane Birks ve Fiona Hunt, *Hands-On Information Literacy Activities*

*Literacy'den*¹²Bir başka önemli revizyon ise bilgi okuryazarlığı ödevleriyle ilgilidir. Özgün bilgi okuryazarlığı çalışması arkasındaki fikri sevmeme rağmen, onları notlandırmak çok zamanımı alıyordu. Bir yarıyıldan ikiden daha sık geribildirim vermek istediğimden, üç farklı ödev tasarladım. İlk ikisi kısa cevapları içeren sorulardı, örnek olarak çeşitli kütüphane kaynakları, özellikle ACORN ve referans kaynakları hakkındaydı. Şekil 3, ACORN ödevinin kısaltılmış bir versiyonunu göstermektedir. Ödevi eğitim ile ilgili tutmak için, ilk yazılı ödevlerinde öğrencilerden bir ses kaydını bulmaları istendi.

Dönem için son bilgi okuryazarlığı ödevi, bir araştırma kontrol listesinden bir araştırma dergisine çevrilmişti. Araştırma dergisi birçok amaca hizmet edeceğinden, bunu talep etmeye karar verdim. Şekil 4'te, derginin her bölümde odaklanılması gereken alanları belirtmiş olduğumu göreceksiniz. Bunu yaparak, nasıl araştırma yapılacak, hangi kaynaklara ulaşılacak ve benzeri konular için bir rehber oluşturuyordum. Böylece bu bana hem belirli kaynaklardan kaydedilen bilgilerin doğruluğunu hem de onların tüm araştırma süreçlerini değerlendirmeye olanak sağlıyordu. Derginin son bölümü her öğrenciye araştırma sürecini yansıtmak için fırsat veriyordu. Kendini değerlendirme önemli bir beceridir ve ben öğrencilere bunu yapmak için şans vermek istiyorum. Ayrıca bu ödevlere daha çok puan getirecek dokümanları da (fotokopileri, çıktılar, vs.) öğrencilerin dergiye eklemesini istiyorum.

KAYNAK BAŞLIĞI	
Yayın Tipi: Bir kitap, dergi makalesi, Web sitesi, röportaj veya benzeri bir şey mi?	
Birincil veya İkincil:	
Öznel veya Nesnel:	
Güncellik: Bilgi ne kadar güncel? Yayının tarihi yazar tarafından belirlenmiş sonuçları etkilemesi olası mıdır?	
Güvenilirlik/Geçerlilik: Bu çalışma sana yüksek kaliteli bilgi sağlıyor mu? Bu çalışmadan sapma işaretleri var mı? Senin başlığın ana konuyu mu kapsıyor mu, yoksa dışına mı taşıyor? Bilgi senin tezini destekliyor ya da çürütüyor mu?	
Otorite: Eserin yazarı kimdir ve onun hakkındaki referanslar nasıldır? Çalışmayı kim yayınlamış, bilimsel bir yayıncı, ticari yayıncı ya da kendisi mi yayınlamış? Bir çevrimiçi kaynak ise, yazarı belirleyebilir misin?	
Amaç: Kaynağın amacı nedir? Eserin hedef kitlesi o alandaki uzman kişiler mi yoksa o alandaki sıradan kişiler mi?	

Şekil 2. C.R.A.P Yöntemi

Vanderbilt Üniversitesi Kütüphanesi Kataloğunun adı nedir?

Kütüphane kataloğunu kullanarak seçtiğiniz bir parçanın ait olduğu CD kayıtlarını araştırın. Öncelikle dinlemek istediğinizi bulun ve CD'nin kütüphane kaydının detaylı içeriği gösteren görüntünün bir kopyasını alıp ödevinize ekleyin. Aşağıdaki soruları cevaplayın:

1. Bu CD'yi bulabilmek için katalogta taradığın araştırma kelimelerini (anahtar kelimeleri) listele.
2. Bulduğun CD'nin sınıflama numarası nedir?
3. Bulduğun CD'nin içerisinde bir özet/içerik tablosu var mı? Varsa, CD'deki bir eserin ismini listele.
4. Bu kayıttta ek katkıda bulunanlar alanı var mı? Var ise lütfen bir liste yap.
5. Bu CD'nin asıl sanatçısı kim

Şekil 3. MUSL 141 dersi için yeniden düzenlenmiş Bilgi Okuryazarlığı Ödevi**Sonuç**

2009 sonbaharında bizim bilgi okuryazarlığı programının üçüncü yılını kutladık ve ben birinci sınıf öğrencileri için "İliştirilmiş kütüphaneci" yaklaşımını hala yararlı bir sosyal yöntem olarak buluyorum. Düzenli olarak öğrencilerle iletişime geçerek, onların akademik başarıları için kütüphanenin ve kütüphanecilerin önemini onlara anlatabiliyorum. MUSL 141 dersi içine bilgi okuryazarlığının eklenmesi öğrencileri daha sonraki müzik tarihi derslerinde karşılaşılacakları araştırma ve yazma zorluklarına daha iyi hazırlamaktadır. Sınıfa ilştirilmek üniversite öğrencilerinin ihtiyaçlarını daha iyi karşılamak ve kendi eğitimimi geliştirmek için beni motive etmektedir.

Özet

Lisans müzik öğrencilerinin ilk yılında temel araştırma becerilerinin gelişimini nasıl teşvik etmeli? Bu Vanderbilt Üniversitesi'nde müzik kütüphanecilerinin ve öğretim elemanlarının yüzleştiği bir ikilemdi. Müzik Tarihi ve Müzik Litaratürü derslerine hazırlanmak amacıyla birinci sınıf öğrencileri bir giriş dersi almalarına rağmen, araştırma kağıtlarını ve ödevlerini başarı ile tamamlamak için gerekli bilgi okuryazarlığı becerilerini kazanamıyorlardı. Bu sorunun çözümü bizim birinci sınıf öğrencileri için kütüphane yönergesinde belirttiğimiz dört yarıyılık entegre "Müzik Bilgi Okuryazarlığı Programını" uygulamakla oldu. Öğrencinin eğitiminde kütüphanenin ayrılmaz rolünü öne

Giriş Sayısı 1: Ne hakkında yazmayı planlıyorsunuz? Neden bu konuyla ilgileniyorsunuz? 1 Nisan'a kadar taslağı tamamlamak için planınız nedir? Ödevinizi son teslim tarihlerine göre aşamalara bölecek misiniz? Nasıl bir ilerleme yolu kaydedeceksiniz?

Giriş Sayısı 2: Aşağıdaki üç referans kaynağına başvurun: *New Grove Dictionary of Music and Musicians*, *New Oxford History of Music*, ve *The Reader's Guide to Music*. Konunuz hakkında her bir kaynaktan bilgileri araştırın ve giriş bölümü için aşağıdaki soruları cevaplayın:

- Bu kaynaktan konuyla ilgili herhangi bir bilgi var mı? Eğer öyleyse, girişin/makalenin başlığı nedir, ve onu kim yazdı?
- Bu kaynak sizin konunuz üzerine, herhangi bir ek kitap, makale, vb. işaret ediyor mu?
- Seçtiğiniz üç kaynaktan hangisi araştırmanıza en yararlı oldu? Neden?
- Seçtiğiniz üç kaynaktan hangisi araştırmanıza en az yararlı oldu? Neden?

Araştırman için yararlı olacağını düşündüğün herhangi bir okuma listesinin, kaynakçanın vb. fotokopisini çekip araştırma derginizin başına ekleyin.

Giriş Sayısı 3: Lütfen konuyla ilgili ek materyalleri aramak için çevrimiçi katalog (ACORN) kullanın. Size uygun olan hangi anahtar kelimeleri kitap bulmak için kullandınız? Konu hakkında bilgi bulmak için size faydalı olan Kongre Kütüphanesi Konu Başlıkları hangileridir? Her konu hakkında çok fazla bilgi bulabildiniz mi? Aramanızı genişletmek ya da daraltmak mı gerekir?

Danışmanınıza sormayı planladığınız tüm maddeler için ACORN kayıtlarını yazdırın ve araştırma derginizin bu girişine onları ekleyin.

Giriş Sayısı 4: Alıntı yapmayı planladığınız açıklamalı kaynakçalardan en az beş kaynağı listeleyin. Yazar (lar), editör (gerektiğinde), tam adı, yayın yeri, yayıncı, yayın tarihini ve her kaynak için yer numarasını yazın. Kaynakça derlemesi yaparken bu bilgilere ihtiyacınız olacaktır.

C.R.A.P yöntemleri içinde belirtilen kriterleri kullanarak en az bir kaynağı değerlendirin. Tamamladığınız C.R.A.P yöntem çalışmasını bu girişe ekleyin.

Giriş Sayısı 5: Araştırma deneyimlerinizi bu giriş üzerinde yansıtın. Araştırma sorunsuz gitti mi, yoksa sorunlarla karşılaştınız mı? Süreci iyi planladınız mı, yoksa ertelediniz mi? Bir daha ki sefere farklı ne yapacaksınız? Final raporunuzdan memnun musunuz?

Şekil 4. Araştırma Dergisi Projesi

çıkarmak amacıyla yazar birinci sınıf öğrencileri için başlangıç oturumlarının üç bölümüne kendini ilıştirdi. Tüm sınıf toplantılarına katıldığından, bilgi okuyazarlığını sınıfta öğrettiğinden ve ödevleri değerlendirdiğinden öğrenciler yazarı kendi eğitim süreçlerinin güvenilir bir ortağı olarak görmeye başladılar. Yazar, bu ortamda birinci sınıf öğrencilerine eğitim vermenin yararlarını ve zorluklarını inceleyerek, ilıştirici bir kütüphaneci olarak yaşadıklarını aktardı. Bilgi okuyazarlığı bileşenleri tasarlanırken fakülte ve kütüphane arasındaki işbirliği süreci vurgulandı ve istenilen müzik bilgi okuyazarlığı sonuçlarına yönelik öğrenci ilerlemesini değerlendirmek için kullanılan araçlar paylaşıldı. Programı geliştiren düzenlemeleri ortaya çıkaran bir süreç olan bilgi okuyazarlığı programının düzenli bir şekilde değerlendirilmesinin öneminden de bahsedildi.